

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/101/2019
Identifikačné číslo spisu:	1313227489
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1313227489.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky I. Y. C., bývajúcej v H., M.V. XX, zastúpenej Advokátska kancelária Kucek & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Námestie Martina Benku 26, IČO: 36 865 192, a otca N. G. K., bývajúceho v G., Q. M. XXX, XX XXX T. E., G. Š. Z., zastúpeného Kolíková & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Radvanská 21, IČO: 47 239 441, za účasti Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom W. I. K., narodenej X. S. XXXX a Y. M. K., narodenej X. S. XXXX, na čas po rozvode, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom v Bratislave, Vázovova 7/A, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25 P 62/2014, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. decembra 2018 sp. zn. 11 CoP 524/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. apríla 2017 č. k. 25 P 62/2014-1422 v spojení s opravným uznesením z 25. júla 2017 č. k. 25 P 62/2014-1492 rozhodol, že manželstvo matky a otca uzavreté dňa 1. mája 2002 v New Yorku, Spojené štáty americké, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Bratislava I, vo zväzku OM/26, ročník 2002, na strane 39, pod poradovým číslom 78 rozvádza. Maloleté deti W. I. K., narodená X. S. XXXX, a Y. M. K., narodená X. S. XXXX, na čas po rozvode manželstva zveril do osobnej starostlivosti matky. Rozhodol, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletej W. I. K. výživným vo výške 500 € mesačne a na výživu maloletej Y. M. K. výživným vo výške 500 € mesačne, ktoré výživné je povinný platiť k rukám matky maloletých detí, vždy do 15-teho dňa v mesiaci, počínajúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva. Styk otca s maloletými deťmi upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi nasledovne: - posledný víkend v nepárnom mesiaci v roku v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., - v týždni nasledujúcom po poslednom víkende v nepárnom mesiaci vždy v utorok, v stredu a vo štvrtok v čase

od 16.00 hod. do 19.30 hod., - prvý víkend v párnom mesiaci v roku v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., s tým, že otec maloleté deti prevezme v školskom zariadení, ktoré aktuálne navštevujú a po ukončení styku vráti v mieste ich bydliska. V prípade neprítomnosti maloletých detí v školskom zariadení bude preberanie a odovzdávanie maloletých detí prebiehať v mieste ich bydliska. Táto úprava neplatí v mesiaci júl a počas zimných školských prázdnin. Ďalej je otec oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi nasledovne: - každý rok od 3.7. od 10.00 hod. do 3.8. do 10.00 hod., - každý nepárny rok od posledného dňa školského vyučovania pred zimnými prázdninami od 17.00 hod. do 5.1. nasledujúceho roka do 10.00 hod. s tým, že otec maloleté deti prevezme v mieste bydliska maloletých detí a po ukončení styku ich matka prevezme v mieste bydliska otca. Matka je povinná maloleté deti k styku riadne pripraviť. Matka je povinná umožniť kontakt maloletých detí s otcom prostredníctvom služby prenášajúcej obraz a zvuk každú druhú a tretiu nedeľu v mesiaci v čase od 18.00 hod. do 19.00 hod. stredoeurópskeho času. Súd konanie o návrhu matky v časti týkajúcej sa zákazu vystaňovania maloletých detí a zákazu vycestovania s maloletými deťmi zastavil. Matke uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 406,17 € na účet Okresného súdu Bratislava IV v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto výroku rozsudku. Otcovi uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania vo výške 406,17 € na účet Okresného súdu Bratislava IV v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto výroku rozsudku. Vo vzťahu k trovám konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie rozviedol manželstvo v súlade s § 23 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“), pretože boli splnené zákonné podmienky na rozvod. Manželstvo účastníkov mal za vážne a trvalo rozvrátené a neplniace ani jednu z jeho funkcií. V časti o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode zdôvodnil svoje rozhodnutie zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky tým, že aktuálne sú obe maloleté deti plne adaptované na život na Slovensku, majú tu vybudovaný kompletný okruh záujmov a vzťahov a so životom na Slovensku sú stotožnené. V starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky, naopak, súd prostredie u matky ako aj jej výchovný prístup k deťom zhodnotil ako prospešný pre obe deti. Prednesený návrh otca na striedavú starostlivosť sa súdu prvej inštancie javil ako príliš komplikovaný a nezohľadňujúci záujem maloletých detí. Pri konečnej úprave starostlivosti o maloleté deti súd prihliadal predovšetkým na najlepší záujem detí. Čo sa týka vyživovacej povinnosti otca, túto súd ustálil na sumu 500 € mesačne na jedno dieťa vychádzajúc z veku a potrieb maloletých detí ako aj z príjmov oboch rodičov s prihliadnutím na výšku školného, ktoré sa platí v medzinárodnej škole, o návšteve ktorej sa rodičia zhodli. Na záver súd poznamenal, že deti majú radi oboch rodičov a nevraživosť rodičov k sebe navzájom mimoriadne obe maloleté zaťažuje a stresuje, a preto by rodičia mali prehodnotiť svoje správanie a zabrániť tomu, aby ich deti boli po rozvode rodičov traumatizované z rodičovských sporov a konfliktov.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 18. decembra 2018 sp. zn. 11 CoP 524/2017 na odvolanie otca a matky v časti úpravy pomerov rodičov k maloletým deťom zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi W. I. K., nar. X. S. XXXX a Y. M. K., nar. X. S. XXXX, s výnimkou úpravy styku počas letných školských prázdnin v 28, 29, 30 kalendárnom týždni a počas zimných školských prázdnin každého nepárneho kalendárneho roka v každom 4 a 5, 13 a 14, 21 a 22, 39 a 40, 46 a 47 kalendárnom týždni tak, že styk bude prebiehať od piatku 17.00 hod., 4, 13, 21, 39, 46 kalendárneho týždňa do stredy 18.00 hod. 5, 14, 22, 40, 47, kalendárneho týždňa a od piatku 17.00 hod. do nedele 18.00 hod. 5, 14, 22, 40, 47, kalendárneho týždňa, tak, že otec si bude maloleté deti preberať v školskom zariadení, ktoré maloleté deti navštevujú a odovzdávať v mieste bydliska matky a maloletých detí. V prípade neprítomnosti maloletých detí v školskom zariadení sa bude preberanie maloletých detí realizovať v mieste ich bydliska. Ďalej každý rok počas 28., 29., 30. kalendárneho týždňa v roku od pondelka 28 kalendárneho týždňa od 09.00 hod. do nedele 30 kalendárneho týždňa do 19.00 hod., každý nepárny kalendárny rok počas zimných školských prázdnin vyhlásených školou, ktorú maloleté deti navštevujú, odo dňa nasledujúcom po poslednom dni vyučovania od 09.00 hod. do 05.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod., tak, že otec si maloleté deti preberie a odovzdá v mieste bydliska matky a maloletých detí. Matka je povinná v určenom čase maloleté deti otcovi na styk riadne pripravené odovzdať. Výrok o úprave styku otca s maloletými deťmi prostredníctvom služby prenášajúcej obraz a zvuk zmenil odvolací súd tak, že návrh otca zamietol. Výrok, ktorým súd konanie o návrhu matky v časti týkajúcej sa zákazu

vystaňovania maloletých detí zmenil tak, že návrh zamietol. Zároveň rozhodol, že otec je oprávnený počas styku s maloletými deťmi upraveného v čase každý rok v 28., 29., 30. týždni a každý nepárny kalendárny rok počas zimných školských prázdnin vyhlásených školou, ktorú maloleté deti navštevujú, odo dňa nasledujúcom po poslednom dni vyučovania od 09.00 hod. do 05.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod., vycestovať s maloletými deťmi na územie Spojených štátov amerických. Za účelom vycestovania maloletých detí s otcom na územie Spojených štátov amerických v stanovenom rozsahu styku počas letných a zimných školských prázdnin uložil matke povinnosť odovzdať otcovi cestovné doklady maloletých detí. Po ukončení styku je otec povinný odovzdať cestovné doklady maloletých detí matke. Otec je oprávnený vycestovať s maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky a mimo súdom upraveného styku na území Spojených štátov amerických len s písomným súhlasom matky. Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom došiel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v požadovanom rozsahu a vec v celosti správne právne posúdil. Odvolací súd došiel k potrebe zmeny výrokov týkajúcich sa rozsahu styku otca s maloletými deťmi, určenia miesta preberania a odovzdávania maloletých detí, výroku o úprave styku s deťmi prostredníctvom služby prenášajúcej obraz a zvuk a vo výroku, ktorým súd prvej inštancie zastavil konanie o návrhu matky týkajúcom sa zákazu vystaňovania maloletých detí a zákazu vycestovania s nimi. Pokiaľ ide o výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zverení detí do osobnej starostlivosti matky, tu odvolací súd uviedol, že nebolo preukázané, že by boli splnené podmienky pre otcom navrhovanú striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov. K výroku o výživnom pre maloleté deti zaujal odvolací súd stanovisko, že je vecne správny. Aj podľa názoru odvolacieho súdu určená výška výživného zodpovedá v čase rozhodnutia ako odôvodneným potrebám maloletých detí a ich veku, tak aj zisteným zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov, ich možnostiam a schopnostiam, v zmysle kritérií rozhodných pre určovanie výživného na maloleté deti uvedených v § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 ZoR. Odvolacie dôvody otca vo vzťahu k výživnému považoval odvolací súd za nedôvodné. Otcom navrhované výživné bolo podľa odvolacieho súdu v rozpore so záujmami maloletých detí. V danom konaní matka výdavky na deti riadne vyčíslila a preukázala. Zdôraznil tiež, že matka, ktorá výlučne zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti, tým vo veľkej miere vyvažuje svoju vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou. Odvolací súd posudzujúc správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v čase jeho vyhlásenia, na odvolací dôvod otca, ktorým mala byť jeho osobná starostlivosť o maloleté deti počas výkonu jeho styku s maloletými deťmi neprihliadal, nakoľko rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil aj v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Otec v odvolaní neuviedol žiadne závažné skutočnosti, ktoré by mohli byť zohľadnené na to, aby súdom prvej inštancie určené výživné na maloleté deti, bolo zmenené v otcom navrhovanom smere. Odvolacie námietky rodičov vo vzťahu k úprave styku otca s maloletými deťmi a ich dodatočné návrhy považoval odvolací súd za čiastočne dôvodné, pričom pri zmeňujúcom výroku vychádzal z aktuálne prejaveneho názoru maloletých detí a ich záujmu na stretávaní sa s otcom. Pokiaľ ide o výrok rozsudku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o zastavení konania o návrhu matky v časti týkajúcom sa zákazu vystaňovania maloletých detí a zákazu vycestovania, s týmto sa odvolací súd nestotožnil, považujúc ho za právne nesprávny, keďže dôvody na zastavenie konania v tomto smere dané neboli a súd prvej inštancie mal o takomto návrhu matky rozhodnúť a to bez ohľadu na to, že na pojednávaní dňa 27. apríla 2017 na uvedenom návrhu netrvala, avšak svoj návrh v tomto smere s určitosťou a potrebnými právnymi účinkami nevzala späť. Odvolací súd posudzujúc okolnosti daného prípadu vyhodnotil návrh matky, ktorým sa domáhala zákazu vystaňovania maloletých detí z územia Slovenskej republiky za nedôvodný, keďže v danom prípade nijako nesúvisel s predmetom konania a otec sa vystaňovania nedomáhal. Odvolaciemu súdu sa javilo ako nadbytočné rozhodnúť v intenciách odvolacieho petitu otca, ktorým sa domáhal rozšírenia oprávnenia na jeho nerušený kontakt s maloletými deťmi prostredníctvom internetovej služby (napr. SKYPE, VIBER) vzhľadom na to, že rozsah spojenia medzi otcom a maloletými deťmi prostredníctvom internetovej služby je skôr potrebné ponechať na ich vzájomnej dohode, keď nie je možné predpokladať, že autoritatívne rozhodnutie súdu v uvedenom smere by vzhľadom na vek maloletých detí a potrebu akceptácie ich názorov, bolo efektívne. V konečnom dôsledku otec počas odvolacieho konania vzal tieto skutočnosti do úvahy a na takejto úprave netrval. Argumenty otca o potrebe osobitného výroku upravujúceho povinnosť rodičov zabezpečiť si vzájomnú súčinnosť pre administratívne obstaranie cestovných pasov pre maloleté deti, podľa názoru odvolacieho

súdu neobstoja a ide o otázku presahujúcu konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvoze manželstva, pretože ide o špecifické konanie o nahradenie súhlasu rodiča rozhodnutím súdu podľa § 37 ZoR. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou otca o tom, že postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, tým, že mu rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo doručené v anglickom jazyku, teda jazyku ktorému rozumie. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na právny názor uvedený v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21.10.2008, sp. zn. 1 Sža 24/2008. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že doručenie napádaného rozhodnutia vo veci samej otcovi v jeho materinskom jazyku nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie. K odvolacím námietkam matky, ktorými argumentovala, že vzhľadom na neplnenie si vyživovacej povinnosti otca, je potrebné v celom rozsahu zaviazat' otca na úhradu trov konania štátu, odvolací súd poukázal na správnosť záverov súdu prvej inštancie, ktorý svoje rozhodnutie v danej časti riadne odôvodnil.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie otec, a to voči výroku o výživnom pre maloleté deti. Tvrdil, že rozhodnutie odvolacieho súdu o výživnom záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená, teda uplatnil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Touto právnou otázkou mala byť otázka, „či je potrebné považovať výdavky povinného rodiča spojené s realizáciou súdom upraveného styku s maloletým dieťaťom za nevyhnutné výdavky, ktoré je potrebné brať do úvahy pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, a to osobitne v prípade, ak sa povinný rodič trvalo zdržiava v zahraničí, zatiaľ čo maloleté deti majú obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky“. V súvislosti s nastolenou otázkou poukázal na znenie § 62 ods. 5 ZoR, ku ktorému sa ním definovaná právna otázka viaže. Vyjadril svoje presvedčenie, že ak pri určení výšky výživného súdom nie je zohľadnená okolnosť nevyhnutných výdavkov povinného rodiča, ktoré musí vynaložiť, aby mohol realizovať súdom určený styk so svojimi maloletými deťmi, dochádza k neoprávnenému zásahu do práva dieťaťa a povinného rodiča udržiavať pravidelné osobné kontakty a práva rodiča podieľať sa osobne na výchove dieťaťa. Podľa neho je výživné, ku ktorému bol otec napadnutým rozhodnutím zaviazaný, tak vysoké, že povinnému rodičovi znemožňuje alebo výrazne sťažuje realizáciu práva na styk s maloletými deťmi. Zároveň tento stav ohrozuje aj jeho finančnú stabilitu spôsobom, ktorý môže viesť buď k ukončeniu alebo výraznému obmedzeniu stretávania sa otca s maloletými deťmi alebo k ohrozeniu možnosti plnenia vyživovacej povinnosti. Určenie konkrétnej výšky výživného by nemalo nútiť povinného rodiča zásadným spôsobom zmeniť svoj súkromný či pracovný život do takej miery, že by mal opustiť krajinu svojho obvyklého pobytu alebo zásadne zmeniť zamestnanie či podnikanie vrátane miesta pracovného pôsobenia. Správne riešenie nastolenej otázky je podľa neho také, že súd má pri určovaní výšky výživného ako na nevyhnutné prihliadať na výdavky povinného rodiča spojené s realizáciou styku s maloletým dieťaťom, a to osobitne v prípadoch, keď miesto obvyklého pobytu maloletých detí nie je miestom obvyklého pobytu povinného rodiča, teda rodiča, ktorému nie sú deti zverené do osobnej starostlivosti. Na základe predložených tvrdení navrhol, aby bol v napadnutej časti zrušený rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. K podanému dovolaniu sa vyjadrila matka. Podľa nej bolo dovolanie otca neprípustné, pretože dovolaním napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu nezávisel od vyriešenia otcom definovanej právnej otázky. Svoje tvrdenie podoprela citovaním z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 20 Obdo 54/2017, 8 Cdo 177/2017, 2 Cdo 127/2017. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia podľa matky vyplýva, že odvolací súd nepovažoval pri rozhodovaní o výške výživného na maloleté deti právnu otázku, či je možné zohľadniť výdavky otca maloletých detí s cestovaním za účelom realizácie styku s maloletými deťmi vo výške výživného, za akokoľvek relevantnú. Okrem toho tvrdila, že ak súd rozhoduje o výživnom, resp. o výške výživného vychádza vždy z individuálnych a jedinečných okolností každého konkrétného prípadu a nie je možné východiská pre určenie výšky výživného zo strany povinného rodiča zovšeobecniť tak, ako to navrhuje otec. Na základe toho navrhla matka dovolanie odmietnuť, prípadne zamietnuť.

5. K dovolaniu podala svoje stanovisko aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Uviedla, že

napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považuje za správny a zodpovedajúci zákonu, pričom v ňom odvolací súd určenie výživného na maloleté deti presvedčivo a vyčerpávajúco zdôvodnil. Určené výživné korešponduje aj s matkou preukázanými odôvodnenými potrebami maloletých detí spojenými s ich školskými povinnosťami a všeobecným rozvojom, ako aj s otcom tvrdeným a preukazovaným príjmom počas konania na súde prvej inštancie. S poukazom na uvedené navrhol, aby bolo dovolanie otca zamietnuté ako nedôvodné.

6. Kolízny opatrovník sa k dovolaniu nevyjadril.

7. Od 1. júla 2016 sa konania o rozvod manželstva a vo veciach starostlivosti súdu o maloletých riadia ustanoveniami Civilného mimosporového konania (CMP): Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa neho sa použijú ustanovenia Civilného sporového konania (§ 2 ods. 1 CMP). To platí aj pre konanie o dovolaní.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

9. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania v CSP nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti dovolania - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

12. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

13. V uvedenom prípade vyvodzoval dovolateľ prípustnosť dovolania vo veci samej z § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

14. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

15. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo

od vyriešenia právnej otázky ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

16. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

17. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Pre posúdenie, či ide o právnú otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver dovolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní.

18. Dovolací súd sa preto najskôr zaoberal tým, či sú splnené tieto predpoklady prípustnosti dovolania, a to najmä z hľadiska, či v prípade otcom nastolenej právnej otázky, ide o takú otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

19. Napadnutým rozhodnutím odvolací súd potvrdil ako vecne správny výrok súdu prvej inštancie o výživnom pre maloleté deti. V danom prípade dovolací súd po preskúmaní veci zistil, že dovolateľom vymedzená právna otázka (či je potrebné považovať výdavky povinného rodiča spojené s realizáciou súdom upraveného styku s maloletým dieťaťom za nevyhnutné výdavky, ktoré je potrebné brať do úvahy pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, a to osobitne v prípade, ak sa povinný rodič trvalo zdržiava v zahraničí, zatiaľ čo maloleté deti majú obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky) nie je otázkou, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pretože odvolací súd sa danou otázkou v priebehu odvolacieho konania nezaoberal. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd dovolateľom nastolenú právnú otázku nepovažoval za relevantnú pre svoje rozhodnutie, čo zreteľne vyplýva z bodu 21. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom bolo zdôvodnené rozhodnutie čo do výroku o výživnom, kde odvolací súd uviedol nasledovné: „Odvolací súd posudzuje správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v čase jeho vyhlásenia, na odvolací dôvod otca, ktorým mala byť jeho osobná starostlivosť o maloleté deti počas výkonu jeho styku s maloletými deťmi neprihliadal, nakoľko rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil aj v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Otec v odvolaní neuviedol žiadne závažné skutočnosti, ktoré by mohli byť zohľadnené na to, aby súdom prvej inštancie určené výživné na maloleté deti, bolo zmenené v otcom navrhovanom smere.“ Ak sa odvolací súd právnou otázkou nezaoberal, nemôže sa jej riešením na podklade dovolania zaoberať ani dovolací súd, inak by postupoval v rozpore s právnou úpravou a účelom dovolania. Pre úplnosť je potrebné dodať, že odvolací súd sa riadne vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami otca a svoje rozhodnutie v časti výživného na maloleté deti odôvodnil čo do rozsahu viac než dostatočne. Z odôvodnenia odvolacieho súdu prehľadne vyplýva, akými úvahami sa riadil a k akým záverom dospel, avšak vyplýva z neho tiež to, že dovolateľom definovanou právnou otázkou sa nezaoberal, a teda pre jeho rozhodnutie v merite veci nebola podstatná.

20. Dovolací súd dospel po preskúmaní dovolania k záveru, že otcom formulovaná právna otázka nespĺňa atribút podstatnej otázky, na ktorej by rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo, a teda nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

21. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie otca podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.
22. Dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).
23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.